

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

- I. Galli Collectione antiqua à Concilio Chalcedonensi probata usi sunt, ex Conciliis Agathensi, Aurelianensi, Epaonensi, & Cæsario Arelatensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

esse in Collectione Isidori. Recepti tamen olim quinquaginta priores à sede Romana.

IV. Codex Canonum non solum receptus in Gallis, sed etiam in Hispania; ubi nova Collectio concinnata est à Martino Bracarense, Zacharias, responsa ad Consultationem Pippini, extinctam codicis illius in Gallia memoriam renovat. Eum codicem dono dedit Carolo M. Hadrianus Papa.

V. Codex ille vigeat adhuc sub Leone IV. Eius verba explicata, de Decretalibus qua habentur in Canone.

VI. Ecclesia Gallicana non solum urebatur in iudiciis Codice Canonum, sed etiam canonibus Gallicanis, è synodo Valsensi, & Casario, & Agobardo. Qui etiam obrinebant in Hispania.

I. ECCLESIA Gallicana canones antiquos, qui à Concilio Chalcedonensi probati fuerant, & Collectione antiqua continebantur, tenacissimè observavit. Huc referenda sunt verba Concilij Agathensis, canone primo: *In primis id placuit, ut canones & statuta patrum per ordinem legerentur*, id est, ut codex canonum antiquorum, imò & Gallicanorum, coram synodo, serie temporum servata, recitaretur. Sanè ad canones Ancyranos, Gangrenses, & Africanos respexit canon VII. Concilij Agathensis, cum de rebus Ecclesie conservandis aut alienandis decernit, sicut *prisca canonum præcepta auctoritas*. In Concilio Aurelianensi primo, *antiquorum canonum statuta* servanda præcipiuntur, ut omnia bona ecclesiastica in Episcopi potestate consistant, quod ad canones Antiochenos referre oportet. Concilium Epaoenense penitentiam homicidis indicendam statuit, *quam Ancyritani canones decreverunt*. Quantam verò reverentiam canonibus antiquis in Collectione comprehensis Gallicani Episcopi deferrent, docet Casarius Arelatensis: qui acceptis canonum titulis, quos è Collectione Dionysij transcriptos Ioannes II. ad Casarium miserat, illorum canonum auctoritate Contumeliosi conatus repellit: *Nemo mihi alia qualibet, inquit, contra auctoritatem sedis apostolicæ, aut contra cccxviii. Episcoporum præcepta, (id est, Synodi Nicænæ) vel reliquorum canonum statuta objiciat, quia quidquid contra illorum definitionem, in quibus Spiritum sanctum locutum esse credimus, dictum fuerit, recipere non solum temerarium, sed etiam periculosum esse non dubito.*

II. Usam autem collectionis Dionysianæ, statim atque edita fuit, priore interpretatione sprete, per Gallias invaluisse mihi facile persuadeo; tum quia apud sedem apostolicam vigeat, tum etiam quòd nitore suo commendabatur, præ squallore veteris interpretationis; etsi hanc omnino Galli non deseruerint. Quibus conje-

cturis addenda est probatio desumpta è canone III. Aurelianensis Concilij habiti anno dxxxviii. ubi Decreta Leonis Papæ de Metropolitanorum electione proferuntur, quæ petita cum sint ex epistola data ad Anastasium Thessalonicensem Episcopum, apud Gallos Decretorum nomine valere non poterant; nisi ex eo quòd collectioni Dionysij sub Decretorum appellatione inserta essent, cujus auctoritatem Gallicani Episcopi amplexi fuerant.

III. Hic est liber canonum quem Rex Chilpericus ad Episcopos transmisit anno dLxxvii. cum damnationem Prætextati Rotomagensis Episcopi urgeret. De qua ista sunt Gregorij Turon. verba: *Ipsè vero, scilicet Rex, ad metatum discessit, transmittens librum canonum; in quo erat quaternio novus adnexus, habens canones quasi apostolicos continentes hec: Episcopus in homicidio, adulterio, & perjurio deprehensus, à sacerdotio divellatur*. Hic locus duo ostendit; librum seu codicem canonum apud Gallos ad controversias dirimendas usurpatum fuisse, & canones apostolicos, etiam post edictum Dionysij codicem, à Gallicanis Episcopis receptos non fuisse. Canon relectus in Synodo Parisiensi, cujus summam retulit Gregorius, est canon apostolicus xxv. in quo mulla mentio homicidij, sed perjurij, adulterij, & furti; ita ut corruptus esse videatur ad premendum Prætextatum, qui se defignati homicidij reum esse, spe veniæ professus est. Novus ille quaternio adjectus ad codicem canonum, complectebatur canones apostolicos. Vnde colligere licet Codicem Gallicanum iis caruisse: quia cum extra numerum & consequentiam canonum antiquæ collectionis in limine libri à Dionysio sint adjecti, facile fuit Episcopis Gallicanis, qui eorum auctoritate teneri volebant, ab iis exscribendis sibi temperare. Eadem sententia resedit majoribus nostris, etiam in secunda dynastia: qui licet eos canones in codices suos transcriperint, non eo tamen consilio id egerunt ut eorum decretis omnino adstringerentur; quemadmodum testatur Hincmarus: *Canones qui vocantur Apostolorum, inquit, antequam Episcopi Concilia liberè inciperent celebrare, à devotis quibusque collecti, in quibus quedam receptabilia, quedam vero sunt non servanda. De quibus interdum quedam assumpta sunt in Conciliis, quedam à maximis & precipue auctoritatis viris in suis opusculis, sicut & de apocryphis, assumpta fuisse legimus, quoniam in quibusdam ad instructionem valent. Et ideo sicut majorum traditione didicimus, seorsum ante Concilia, in canonum libris, ad instructionem, &*

Concil. Aurel. III. can. 3. Ipse tamen Metropolitanus à comprovincialibus Episcopis, sicut Decreta sedis apostolicæ continent, cum consensu Cleri vel civium eligantur.

Gregor. Turon. l. 1. c. 19.

Vide Baluzi Decret. ad Agobardum pag. 127.

Hincm. Opusc. c. 14.

Concil. Arel. c. 17. an. 111.

Concil. Epaoen. c. 11. an. 197.

Casarius Arelat. T. 1. Conc. Gall. an. 114.